Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 195. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го ЖОВТНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 13, 1983 No. 195. VOL. XC.

У ВІННІПЕҐУ УСПІШНО ВІДБУВСЯ ХІУ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

І. НОВОСАД ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КУК

Вінніпеґ, Ман. (А. Курдидик). — Під гаслом: Шануймо минуле — За краще майбутнє! від п'ятниці, 7-го жовтня цього року, до понеділка, 10-го жовтня, в готелі Вест Інн, одному з найбільших готелів міста, відбувся ХІУ Конгрес Українців Канади з участю понад 650 делеґатів і гостей. Центром Конгресу було вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні 50 років тому в неділю, 9-го жовтня, коли в протестаційному поході взяло участь понад 6 500 українців з цілим лісом прапорів та транспарантів.

Іван Новосад

Після промов єпископів — Владики Василія Федака з Української Греко-Православної Церкви і Владики Мирона Дацюка з Української Католицької Церкви, які при участі десятків духовенства та збірних хорів відправили Соборну панахиду за душі жертв Великого голоду в Україні, — промовляли представники Уряду з Оттави, прем'єр Манітоби Говард Полі, який виголосив надзвичайно добру промову; посадник міста Вінніпеґу Билл Норрі. Г. Полій і Б. Норрі видали окремі проклямації з проголошенням Меморіяльного Тижня в пам'ять жертв 50-річчя Великого голоду в Україні. Також, оголошуючи свою проклямацію, посадник Вінніпеґу проголосив, що величний пам'ятник Жертвам Великого голоду буде поставлений на центральній площі міста — майдані Міської ради. Проєкт пам'ятника, що його виконав мистець Роман Коваль, вже затверджений і прийнятий.

Недільну демонстрацію завершено увечорі у найбільшій залі міста, під назвою „Заля Століття", зворушливою інсценізацією театру „Заграва" з Торонто під заголовком „Апокаліпса Голоду". На залі було 2 000 глядачів.

ХІУ Конгрес Українців Канади закінчено в понеділок, 10-го жотвня, переобранням президента КУК Івана Новосада на чергову трирічну каденцію, та вибранням Екзекутиви, Президії, Контрольної комісії та голови Шевченківської Фундації. На Конґресі було роздано 33 Шевченківські медалі найбільш заслуженим громадським діячам.

На Конґрес Українців Канади мав приїхати з Оттави міністер фінансів Марк Лялонд, але він в останній хвилині з політичних причин відмовився, і уряд прислав його заступника Роя МекЛорена, який говорив, на жаль, не до речі, тому делеґати вислали кілька сот особистих протестів до Оттави. Конґрес Українців Канади теж запротестував у телевізійній мережі Сі-Бі-Сі проти звіту її в ХІУ Конґресу Українців Канади, бо в цьому звіті було подано, що Великий голод в Україні півстоліття тому був „у наслідок посухи", а не з політичною метою влаштований штучно червоною Москвою, щоб винищити свідоме українське селянство.

Д-р Барбара МекКлінток здобула нагороду Нобеля з медицини

Колд Спрінґ, Н.Й. — Велике здивування, а рівночасно захоплення викликало повідомлення з Осльо, що цьогорічну нагороду Нобеля з ділянки медицини здобула 81-річна д-р Барбара МекКлінток з Колд Спрінґ Гарбор лябораторії на Лонґ Айленді, Ню Йорк, за свої лябораторійні досягнення, які наблизили спеціялістів до кращого розуміння розвитку рака в організмі людини і внесли більшу ясність у питання, чому деякі бактерії не реаґують на антибіотики, що, очевидно, посилює процес розвитку пістряка.

Нова Нобелістка сама була до певної міри здивована і у зістрічі з кореспондентами скромно і ледви чутним голосом заявила, що така висока нагорода може належиться комусь іншому, бо як, мовляв, можна нагороджувати людину, яка має „таке велике вдоволення зі своєї праці з мишами і кукурудзою". Наскрізь скромна д-р Б. МекКлінток спочатку навіть не хотіла погодитись на зустріч з журналістами і категорично відмовилась прийняти їх у своєму скромному помешканні, у якому, правдоподібно, ще ніхто посторонній не бував.

Нагорода Нобеля принесла їй 190,000 долярів готівкою і золоту медалю і, як це вона заявила під час зустрічі, „честь понад всякі сподівання".

Згадана лябораторія працює на федеральних і приватних фондах та з продажі книжок її співробітників.

У Києві помер підсовєтський письменник М. Стельмах

Київ. — Київська газета „Радянська Україна" інформує у числі з 29-го вересня ц.р., що там помер після довгої хвороби український підсовєтський письменник Михайло Стельмах, нагороджений кількома відзначеннями за свою працю і, як пише газета, „громадську активність".

Михайло П. Стельмах народився 24-го травня 1912 року в селі Дяківці на Винниччині. Після закінчення педагогічного інституту працював учителем, служив в рядах совєтської армії, був учасником Другої світової війни. В повоєнні роки М. Стельмах тривалий час працював в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УССР, багато сил і енергії віддав збиранню й вивченню усної народної творчості.

Шлях в літературі М. Стельмах розпочав як поет. Загальне визнання здобув собі після появи романів „Велика рідня", „Кров людська — не водиця", „Хліб і сіль", „Правда і кривда", „Дума про тебе", „Чотири броди" та інших, які складають епічний цикль, що охоплює більш як півстолітній період в житті українського села „на вирішальних поворотах його історії". Він вірно служив режимові і дуже часто писав на замовлення, наприклад, про „соціяльні перетворення в українському селі", якраз тоді коли Україна переживала Великий голод, зумисне зорганізований Москвою для ліквідації українського селянства, остої українських традицій й побуту.

Згідно з оцінкою літературних критиків, М. Стельмах був непересічним письменником і повістярем, але свій талант він поставив на послуги окупанта. Твори письменника перекладені на російську й інші мови світу.

В ЛИВАНІ ПОЧИНАЮТЬСЯ ПЕРЕГОВОРИ

Бейрут, Ливан. — Зусилля організувати крайову конференцію примирення в Ливані зробили крок уперед як Сирія погодилася на проведення зустрічі в палаці президента Ливану, а воюючі фракції схвалили використання грецьких та італійських військ для спостереження за виконанням перемир'я, яке триває вже понад два тижні.

Джерела ливанського уряду заявили, що уряд надіється тепер на швишкий початок переговорів, щоб виробити порядок денний для полагодження складних питань миру і безпеки для всіх груп населення Ливану.

Основна конференція, в якій повинні взяти участь лідери всіх фракцій, може розпочатися через тиждень. Президент Амін Ґемаєль незабаром проголосить дату переговорів.

Спеціяльний американський посланець на Близький Схід Роберт МекФарлейн заявив репортерам у резиденції американського посла в Ярзе біля Бейруту: „Події останніх 48-ох годин приблизили нас до такого стану, коли може розпочатися процес національного примирення. Це дуже важливий день для Ливану. Президент Ґемаєль працював для цього проєкту і, я вважаю, він є на порозі початку побудови нового Ливану. Дехто вважає, що це не станеться. Вони вказують на завзяту і безпощадну боротьбу та розбрат. Недавно президент Роналд Реґен сказав, що настає час, коли треба перестати звертатися до історії і зробити дещо для майбутнього; саме це ми намагаємося зробити тепер тут", — сказав МекФарлейн.

Але, беручи до уваги існування різних партій на переговорах та глибоке недовір'я між ними, американські та ливанські офіційні особи висловили обережність відносно виникнення перешкод, які можуть затримати заплянувану зустріч примирення.

СЕУЛЬ ОБВИНУВАЧУЄ ПІВНІЧНУ КОРЕЮ

Сеуль, Південна Корея. — Уряд Південної Кореї посилив свою кампанію гарячих слів проти Північної Кореї, обвинувачуючи її у „варварському" терористичному бомбовому акті в столиці Бурми Рангуні в неділю, під час якого, як виявилось пізніше, загинуло 19 осіб, включно з кількома найвищими південнокорейськими офіційними особами.

Президент Південної Кореї Чун Ду Гван, який уник явної смерти лише тому, що його автомобіль запізнився на якусь мить і не прибув на місце у хвилину вибуху, заявив зараз після прибуття до Сеулю, що цей акт терору „був старанно підготованою змовою проти життя вашого Президента".

Одначе, офіційні особи уряду признали, що покищо немає прямих доказів того, що Північна Корея дійсно організувала цей терористичний акт, в якому, крім 19 смертних жертв, було 47 осіб поранених, багато з них важко. Головний речник уряду Чой Те Сун заявив: „Ми не говоримо про докази, а про минулий досвід північнокорейських змов".

Дипломатичні джерела в Рангуні заявили, що бомба могла бути підкладена бурманськими дисидентами або північнокорейськими терористами.

Обставини бомбового вибуху в Мавзолеї героїв у Рангуні покищо залишаються загадковими. Навіть не опубліковано фотографії сцени після вибуху бомби, хоч багато фотографів були присутні там після вибуху.

Декілька фотографів були поранені, інші поранені були невисокі бурманські офіційні особи. Серед 19 убитих лише дві особи не були членами південнокорейської урядової делеґації. Всі забиті були високі представники південнокорейського уряду, важливі дорадники президента Чун Ду Гвана з економічних та міжнародних питань.

ЗСА ПІДОЗРІВАЮТЬ, ЩО СССР ЗІРВЕ ПЕРЕГОВОРИ

Вашінгтон. — Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Реґена заявили, що є познаки, що Совєтський Союз може незабаром односторонньо вийти з переговорів з американцями про зменшення в Европі ракет середнього засягу.

Вони говорять, що совєтська сторона на женевських переговорах приватно погрозила припинити переговори, якщо НАТО продовжуватиме здійснювати свої пляни розміщення 572 нових американських ракет у половині грудня.

Одначе немає впевнення, говорять офіційні особи, чи совєтська сторона вирішить „вийти" з переговорів і, якщо так, то коли вона зробить це. Деякі американські представники говорять, що Москва може перервати переговори навіть наступного тижня, інші переконані, що такого різкого кроку так скоро не буде.

В додатку до припинення переговорів про зменшення кількости в Европі ракет середнього засягу, Совєтський Союз також натякнув приватно, що він може припинити одночасно і переговори про зменшення кількости стратегічного арсеналу ракет.

У Відні обидві сторони проводять також переговори про зменшення звичайних військових сил в Европі. Переговори про значне обмеження випробувань ядерних механізмів також були перервані в Женеві в 1980 році, а женевські переговори про обмеження космічної протисателітної зброї були перервані ще 1979 року.

Білий Дім, передбачаючи совєтський крок, у вівторок заявив: „Тому, що погроза перервати переговори в Женеві завжди була частиною совєтської пропагандивної тактики, спрямованої на підрив підтримки запляннованого розміщення в Европі американських ракет середнього засягу, совєтська сторона ніколи не просила перерви в переговорах".

В Клівленді відбудуться Річні збори адвокатів

Ню Йорк, Н. Й. — З Українсько - Американської Асоціяції Адвокатів інформують, що її 7-мі з черги Річні збори відбудуться в Клівленді в днях 14-16-го жовтня ц.р.

Постала тому сім років в тім же Клівленді ця українська адвокатська організація активно працює не лише в ділянці своїх професійних справ, але бере участь у громадських справах, зокрема таких, в яких потрібна правнича допомога. Особливо пильно дбає про відомі процеси проти нових поворних імігрантів, у яких стараються відібрати американське громадянство та депортувати під закидом, що вони не дали вірних інформації при допущенні до ЗСА. Чимало таких справ спираються на приготованих КҐБ закидах.

В програмі Зборів професійні адвокатські справи та справи ширшого громадського характеру. Між ними є питання посередництва-арбітражу, який ця організація пропонує для замирення громади після XIII Конгресу Українців Америки.

Також буде обговорена справа започаткована на минулорічних зборах щодо готування українсько - англійського правничого словника. Цю справу реферуватиме член проводу Асоціяції, професор права д-р Володимир Анастазієвський з Міннеаполісу.

Доповідь матиме також Зенон Онуфрик. Його темою буде справа шкільних підручників із фальшивими даними про Україну і як можна цьому зарадити включно до правничих заходів.

В Зборах візьме участь також член Асоціяції д-р Ярослав Падох, якого запрошено до виголошення доповіді про 110-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка та розвиток української вільної науки на Заході.

Головою цієї з кожного погляду цінної установи правників нового покоління є д-р Богдан Поритко, а секретарем д-р Богдан Шандор.

ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ І „ОБЖИНКИ"

Ірвінгтон, Н.Дж. — Об'єднання Жінок ОЧСУ, Відділ в Нюарку-Ірвінгтоні, влаштовує тут в неділю, 16-го жовтня ц.р., о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому, при 140 Проспект авеню, показ української історичної ноші та „Обжинки". Після офіційної програми — гостина.

Резиґнація Дж. Ватта внесла відпруження в Конґресі

Вашінгтон. — Резиґнація секретаря Департаменту внутрішніх справ Джеймса Ватта внесла не тільки загальне відпруження в обидвох палатах Конгресу ЗСА, але задоволення серед найближчих співробітників президента Роналда Реґена, бо його дальше перебування на цьому пості могло значно пошкодити передконвенційній кампанії Президента, якщо він рішиться кандидувати на другу каденцію, в чому ніхто з високопоставлених республіканців не сумнівається.

Тепер у вашінгтонських урядових колах ходять різні спекуляції щодо заміни Ватта на цьому важливому пості. В рахубу покищо входить п'ять осіб, а саме: асистент секретаря Департаменту внутрішніх справ Дж. Саймонс, колишній нюйоркський сенатор - консерватист, а тепер керівник радіостанцій „Вільна Европа" і „Радіо Свобода" Джеймс Баклі, колишній лідер демократичної більшости в Палаті Репрезентантів Джан Ровдс, республіканець Мануель Луджан і колишній сенатор Клиффорд Гансен. Політичні спостерігачі кажуть, що останній кандидат має найбільше шансів стати черговим секретарем внутрішніх справ, хоч згаданий М. Луджан також рахується як поважний кандидат з огляду на його еспанське походження яке тепер береться під увагу з огляду на президентські вибори.

Сам президент Р. Реґен, який обіцяв найменувати нового секретаря на протязі наступних двох тижнів, висловив сподівання, що черговий керівник так важливого сектору буде менш контроверсійною особою і стосуватиме більш гнучку тактику у спілкуванні із співробітниками і Конгресом. „Ми роздивляємося за особою, яка продовжувала б політичну лінію Дж. Ватта, але у відносинах з оточенням знаходила б спільну мову з народом, а також з охоронцями довкілля, які не все розуміють інтенцію Уряду", — заявив один із співробітників Р. Реґена.

Засудили провідного діяча „Солідарности"

Варшава, Польща. — Офіційні речники повідомили в понеділок, 10-го жовтня, що один з підпільних лідерів забороненої вільної профспілки „Солідарність" Януш Полюбіцкі був засуджений військовим судом Познані на чотири роки ув'язнення.

Офіційні особи сказали, що Полюбіцкі, який очолював місцеву познаньську підпільну організацію і був членом Крайової тимчасової координаційної комісії, був визнаний винним в порушенні закону про військовий стан, очолюючи нелеґальну організацію і беручи участь у забороненій діяльності групи. Полюбіцкі має сім днів на оскарження засуду.

Покарали за недостатню пильність

Москва. — Як повідомляє з Москви кореспондент щоденника „Вашінгтон Пост", покликаючись на добре поінформовані совєтські джерела, совєтські лідери (в Москві кажуть, що навіть саме Політбюро), наказали покарати і понизити у рангах групу совєтських високих старшин, пов'язаних з аферою зістрілення совєтськими джетами південнокорейського пасажирського літака під час чого загинуло, як відомо, 269 осіб, між ними 61 американських громадян. Покарали їх не за зістрілення літака, яке значно підірвало престиж Совєтського Союзу у світі і викликало більші чи менші санкції, але за те, що вони дозволили цивільному пасажирському літакові перебувати над совєтською територією аж дві години і не зістрілили його раніше.

Московські інформатори кажуть, що кремлівських диктаторів найбільше стурбувала та обставина, що совєтські „істрєбітєлі" не зуміли зістрілити чи примусити корейський літак приземлитися, як тільки він перелетів прикордонну полосу, тобто ще на Камчатці, де розташовані строго засекречені совєтські військові бази. В часі перебування над Камчаткою тільки совєтська радарна система переловила чужий літак і зараз після цього було пові-

(Закінчення на стор. 3)

Помер Іван С. Антушак, довголітній активіст УНС

Еймбридж, Па. — Головний радний Андрій Джула інформує, що в понеділок, 3-го жовтня 1983 року, тут помер несподівано у своєму домі бл. п. Іван С. Антушак, довголітній активіст Українського Народного Союзу. Він став членом УНС у 161-му Відділі в 1946 році і зараз включився в активну працю. Довгі роки був головою Відділу, делеґатом на Конвенції УНС від 1954 року і заступником голови аж до часу передчасної смерти.

Св. п. Іван Антушак

Покійний був також членом-основником Ліґи Української Католицької Молоді і брав в цій організації активну участь та побував на її конвенціях.

Членство УНС з 161-го Відділу взяло активну участь в похоронних відправах по побратимові І. Антушакові в похоронному заведенні і в церкві свв. Петра і Павла. І. Антушак залишив в жалобі дві сестри, Марію і Галину, і брата Стефана.

УСО „Тризуб" влаштовує Баль-бенефіс

Філядельфія, Па. — Заходом Управи УСО „Тризуб" тут відбудеться осінній Бальбенефіс в суботу 22-го жовтня ц.р., в авдиторії св. Йосафата при вулицях Дітман й Дістон, секція Френкфорд. Початок балю назначений на годину 9-ту увечері. Під час балю буде грати перший раз у Філядельфії широко відома оркестара „Вельветони". Аранжером забави буде інж. Роман Швед. Вступ на цю забаву лише 13 дол. від особи, а дві особи платять 25 долярів. Для студентів вступ лише 8 долярів.

Управа „Тризуба" запрошує все українське громадянство до участи в тому першому осінньому балю. При тому Управа пригадує, що „Тризуб" має поважне заборгування за 38-акрову посілість в Горшамі, Па. і тому весь дохід з балю є призначений на сплату боргу.

У СВІТІ

ЗАВЗЯТА ПЕРЕСТРІЛКА правдоподібно між ворогуючими палестинськими фракціями вибухла в понеділок, 10-го жовтня, у двох місцях сирійської столиці Дамаску. Мешканці Дамаску говорять, що бій відбувався між противниками і прихильниками лідера Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата. Свідки боїв повідомляють, що сирійські сили безпеки оточили район боїв, але участі в боях не брали. Це перший раз бої між ворогуючими відділами групи Фата перенеслися до Дамаску. Арафат який перебуває з основною вірною йому частиною палестинських партизанів у ливанському місті Тріполі, заявив, що Сирія підбурює його частини на бунт і допомагає бунтівникам, але Сирія офіційно заперечила такі обвинувачення Арафата.

СОВЄТСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Андрей Ґромико і міністер закордонних справ Західньої Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер зустрінуться наприкінці цього тижня у Відні, Австрія. Дипломатичні джерела в Москві говорять, що Ґромико офіційно їде до Австрії на запрошення австрійського уряду, але справжньою причиною дводенного перебування Ґромика в столиці Австрії вважають переговори з Ґеншером. Зустріч відбудеться два місяці перед заплянованим розміщенням американських 572-ох ракет середнього засягу в Европі, якщо до того часу не буде досягнуто жадного порозуміння на женевських переговорах.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ суд засудив у понеділок, 10-го жовтня, чотирьох поляків які озброєні силою вдерлися до польського посольства в цій країні у вересні 1982 року і, взявши закладників, вимагали викупу та скасування військового стану в Польщі. Засуджені отримали вироки від двох і пів до шістьох років ув'язнення. Найбільше покарання дістав Фльоріян Крушик, який був уже суджений за пограбування ювеліра у Відні та який у Швайцарії вимагав викупу в сумі 1,4 мільйона долярів і літак для перевезення його до Китаю або Альбанії.

ОФІЦІЙНИЙ РЕЧНИК ОН повідомив, що менше, ніж 10 мільйонів потрібної допомоги ливанським втікачам, було доставлено в цю розбиту і знищену країну. Генеральний секретар ОН Хавіє Перез де Куеяр закликав місяць тому допомогти від 100,000 до 150,000 втікачам, жертвам запеклих боїв минулого місяця. Замість 10 найнеобхідніших мільйонів, всього було зібрано 4,3 мільйона. Ця сума все таки дасть можливість подати найнеобхіднішу допомогу, але далека від суми, яка потрібна.

В АМЕРИЦІ

КОНСЕРВАТИВНІ ЗАКОНОДАВЦІ в обидвох палатах Конгресу ставлять собі питання: що є причиною незадоволення виборців в теперішній політичній ситуації? Одні кажуть, що за словами президента Роналда Реґена, не конче йдуть діла, отже тільки словна реторика; інші незадоволені великими фінансовими вкладами ЗСА до Міжнародного монетарного фонду, з якого відповідальні особи уділяють низьковідсоткові позички неприязно наставленим до політики ЗСА державам, головно в Азії і Африці; ще інші кажуть, що ЗСА і їхні альянти з Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) не йдуть одним фронтом у поборюванні комуністичної інфільтрації і розпалювання льокальних воєн у різних частинах світу.

ЗАСТУПНИК ГУБЕРНАТОРА у стейті Мишиґен Марта Ґриффит є одною з кандидаток на віцепрезидента з Демократичної партії і її кандидатуру сильно підтримує один з кандидатів на президента сен. Ернест Голлінгс з Південної Каролайни. Петсі Голлінгс дружина сенатора, заявила, що її муж підтримує ідею висунення жінки на становище віцепрезидента у виборах в 1984 році, а М. Ґриффит найкраще надається на це становище, бо має велику політичну практику з Конгресу і на становищі заступника губернатора.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнбергер та інші високі речники Адміністрації президента Роналда Реґена візьмуть особисто участь в похоронах південнокорейських міністрів, які загинули від вибуху бомби в Бурмі. Заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс заявив, що в делеґації буде також асистент державного секретаря Кеннет Дем.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джиммі Картер, виступаючи в Дітройті заявив, що обидві пропозиції про роззброєння, а головно редукцію міжконтинентальної нуклеарної зброї, запропоновані урядами З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу є нічим іншим як звичайнісінькою пропагандою і не спираються на твердих основах. „Я не вірю, що переговори в Женеві ведуться в добрій вірі і в ім'я полагодження справи та дійсного обмеження нуклеарної зброї", — заявив Дж. Картер кореспондентам під час короткої зустрічі з ними. Очевидно заява Картера різко відрізняється від офіційної заяви Уряду і особистої заяви президента Р. Реґена.

АМЕРИКАНСЬКА ВІЙСЬКОВА розвідка, мабуть на рекомендацію Уряду, здержала поширення інформацій про зістрілення совєтськими військовими джетами південнокорейського пасажирського літака 1-го вересня ц.р., і не каже звідки вона бере свої інформації, яких ніяк не можуть отримати засоби масової інформації, не зважаючи на великий вклад гроша і активність кореспондентів. Один з речників Уряду президента Роналда Реґена, який не бажав бути названим, заяви, що ЗСА знаходяться на добрій дорозі, якщо преса не винесла ще у широкий світ всі подробиці, які повинні залишитися державною таємницею.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передчасна виборча гарячка

Президентські вибори в Америці відбудуться щойно 8-го листопада наступного року, але вже тепер іде передвиборча метушня. Відбуваються бенкети із вступом по 250 — 1,000 долярів від особи на виборчий фонд окремих кандидатів чи одної з двох головних партій, відбуваються голосні конференції різних організацій, на яких кандидати на президента виголошують автореклямові промови, переліцитовуючись в обіцянках. Властиво, передвиборча гарячка огорнула лише Демократичну партію, бо Республіканська рахує, що Роналд Реґен кандидуватиме на другу каденцію і поки він не проголосить свого рішення, ніхто з республіканських діячів не зголошує своєї кандидатури.

Зате у Демократичній партії зголосили свою кандидатуру вже шість діячів і буде їх ще більше — особливо чорні заповідають свого кандидата. Найбільші шанси має колишній віцепрезидент сенатор Волтер Мондейл і колишній астронавт сенатор Джан Ґленн. Покищоназверх найбільші успіхи має Мондейл, бо за його кандидатурою заявилася уже централя робітничих спілок — Американська федерація праці-Конґрес індустріяльних організацій, яка охоплює коло 15 мільйонів робітників; централя Асоціяції американських вчителів, і в минулому тижні ентузіястично оплескували його американські жінки на своїй конвенції у Вашінґтоні, коли він заявив, що у випадку отримання номінації від Демократичної партії — він „призадумається" над вибором якоїсь жінки на пост віцепрезидента. Але переліцитував його ультраліберальний сенатор Ґері Гарт, який заявив, що „почував би собі за честь, коли б міг бути віцепрезидентом при президенті, яким була б жінка". Приявні кругло тисяча жінок шаліли з радости і зробили сенаторові Гартові, стоячу овацію.

Очевидно, що це неповажна демагогія. І трохи смішно було дивитися на телевізію, як шість поважних діячів — сенаторів виструнчились один біля одного перед жіночою авдиторією, забігаючи за їх підтримку у майбутніх виборах. Логічно, можна зрозуміти керівників робітничого світу, які,так би мовити, принципово підтримують Демократичну партію, філософія якої диктує, щоб держава опікувалася всіма ділянками життя громадян. Все ще високе число безробітних і бюджетова політика Реґена, щоб робити ощадності в усіх ресортах за вийнятком військового, може насторожувати робітничий світ. Але трудно зрозуміти жінок, які так ентузіястично вітали демократичних кандидатів: адже за урядування Реґена перша жінка засіла в Найвищому Суді, амбасадором ЗСА в ОН є жінка, вперше жінка взяла участь у космічному леті „Челенджера" і Ненсі Реґен дуже активна в ділянці харитативній та в кампанії проти наркоманії.

Але всі ці рішення організацій, що вже тепер заявляються за такого чи іншого кандидата, не мають ніякого практичного значення. Професійне опитове Бюро Гарріса стверджує, що популярність Роналда Реґена зросла, а не змаліла. І названа централя робітничих спілок разом із централею спілок учителів заявилися були в останніх виборах за Джіммі Картера, а „лявінну" перемогу відніс Роналд Реґен. І передбачування опитових бюр також не мають практичної вартости. В останньому ювілейному числі „Тайму" (60-тиріччя цього ілюстрованого тижневого журналу) пригадується, що в останніх президентських виборах опитові бюра до останньої хвилини твердили, що обидва кандидати — Картер і Реґен — мають майже рівні шанси вигри, коли насправді Реґен виграв велетенською більшістю, залишивши перемогу Картерові тільки в чотирьох стейтах плюс Дистрикт Колюмбія.

За найближчий рік може ще багато дечого статися. Можуть прийти такі події, які збільшать або поменшать шанси президента Роналда Реґена. Він переламав інфляцію, зрушив з мертвого сну біржу, підніс престиж Америки у світі, виявився державним мужем понад пересічну міру, виявився послідовним у принципах, але гнучким у тактиці, діє своїм персональним чаром індивідуальности. Але невідомо ще, як закінчиться змаг між Америкою і комуністичною аґресією у Центральній Америці, — як закінчаться дотепер невдачні спроби замирення на Близькому Сході, — як виглядатимуть відносини між ЗСА і СССР і яким темпом буде йти відбудова хворої економіки Америки, яка все ще має дефіцит державного бюджету на астрономічну цифру 200 більйонів долярів. Тому вся ця передвиборча гарячка дуже передчасна і специфічна тільки в Америці, бо ніде у світі такого нема.

В. М.

ВІЙНА ЧИ НАРОДОВБИВСТВО В АФҐАНІСТАНІ?

Події в Афґаністані, застосування Москвою в цій країні цілком явного брутального геноциду і масового винищування безборонних афганців тільки тому, що вони не бажають жити в неволі — є ще одним показником жорстокости комуно-московських імперіялістів у відношенні до підневільних народів і цілого „капіталістичного" світу. Багато американських політиків і політичних спостерігачів приходять тепер до висновку, що Афґаністан не буде останньою жертвою російського імперіялізму, бо ніхто не знає, що готує для вільного світу кремлівська кліка диктаторів.

Згідно з американськими підрахунками, в Афґаністані дотепер загинуло біля 750,000 осіб, двічі стільки залишилися каліками на все життя у висліді понадтрирічної війни совєтських реґулярних військових частин, озброєних, до речі, по зуби модерною зброєю, яких Москва кинула не для того, щоб воювати на реґулярному фронті проти видного ворога, але для виконання брудного, жорстокого терору проти афганського народу, який якраз останніми місяцями набирає на силі, переходячи у форму ґеноциду, тобто масового винищування всього населення, без огляду на його непричетність до афганського збройного руху спротиву.

Розумні аналітики на Заході взагалі вже тепер не говорять про війну в Афґаністані, а радше про заплянoване на Кремлі народовбивство народу, який, — як кажуть його речники з революційного підпілля, — ніколи не прийме накиненої йому при допомозі багнетів комуністичної системи, системи поліційного терору, вишуканих кагебівських тортур тощо.

Міста і села Афґаністану перетворюються в грузи під тягарем московських бомб і ракет, хемічна зброя нищить дорогоцінні рослинності, випалює родючі клаптики землі, бо сама країна — це майже суцільні скелисті гори, зрівнює з землею колишні, хай і примітивні, житла автохтонів. А все ж таки велика мілітарна і поліційна потуга, до якої зараховує себе комуно-московська імперія, не може похвалитися великими „успіхами" у боротьбі з маленьким народом, збройні сили якого складаються з кільканадцятьох партизанських загонів озброєних дуже часто крісами і дуже рідко автоматичною зброєю чи мінометами, здобутими у ворога чи купленими у сусідньому Пакістані.

Висліди цієї війни страшні. Інакше і не може бути, бо проти себе стоять дві неспівмірні сили: реґулярні, добре вишколені імперські, військові загони в силі понад 100,000 вояків і допоміжні частини КҐБ, які, відтяжуючи військовиків на фронтах, „прочищують" на внутрішньому фронті і поза фронтовою лінією терени від „непевних" елементів, і слабо озброєні повстанські загони афганських патріотів, найсильнішою зброєю яких є їхній патріотизм і відданість ідеї та ненависть до російських окупантів і їхніх місцевих запроданців типу Кармаля Бабрака, наставленика Москви в Кабулю.

Тому не приходиться дивуватись, що аж чотири мільйони афганців втекли перед совєтським терором до сусідніх країн Пакістану і Ірану, щоб оминути терор і смерть у московських млинах смерти, бо, — як заявив один з кореспондентів, — росіяни, побачивши, що цієї війни з афганським народом їм не виграти, вирішили прямо вирізати і випалити до кореня це незламне плем'я войовників, використовуючи при тому байдужість західнього світу і брак твердої публічної опінії у багатьох країнах Заходу.

Ці ж методи масового винищування народів московською імперією — не нові. Вони вже раніше застосовувалися у відношенні до поневолених нею народів, а України зокрема, де майже періодично йде процес народовбивства, геноциду і етноциду з допомогою Великого голоду в 1932-33 роках, вивозів, масових розстрілів, нищення діячів культури тощо. Подібне пекло переживали Балтійські країни після їхньої анексії до СССР; західні області України, після повновної окупації в 1944 гобі і боротьби совєтських армій та загонів НКВД — КҐБ проти Української Повстанської Армії і революційного підпілля; Мадярщина в 1956 році, Чехо-Словаччина в 1968 році, не згадуючи вже про здушення робітничих заворушень у Східній Німеччині, Польщі, Україні, Грузії та інших республіках.

Державний департамент ЗСА недавно натаврував Москву за плянове винищування цивільного населення в Афґаністані, а про совєтську поведінку там заговорили засоби масової інформації на Заході і представники руху спротиву, серед них провідник одної із найбільших повстанських груп Гулак Вардак на зустріч у Вашінґтоні, влаштованій Комітетом за вільний Афґаністан.

Проте, не зважаючи на спорадичні протести і заяви та засуди, Захід ховає голову в пісок і вдає, що не добачає комуно-московських звірств. Захід тільки помалу починає вчитися з історії і то тільки з мусу, бо імперські сили вже почали загрожувати його інтересам в світі і займати позиції на його кордонах.

Про Миколу Бенцаля

Він помер 14-го вересня 1938 року від удару серця, під час гостювання театру ім. І. Котляревського в Коломиї. Плакали за ним актори і вся Коломия, плакала за ним вся Галицька Земля, плакали за ним навіть діти: за незабутнім Дорошенком, Сірком, Мазепою, Довбушем, плакали всі за князем Галицького Театру! Ще живуть люди, що пригадують цього видатного режисера і надхненного актора.

Під час Першої світової війни, він і його дружина Олена (перша померла в 1917 р.) мандрували з львівським театром „Бесіда", який був приділений до Української Галицької Армії, по різних частинах України. В 1920 році М. Бенцаль (режисер) і адвокат д-р Гр. Ничка (директор-адміністратор), на прохання українського громадянства, зорганізував у Львові „Незалежний Театр". В першій виставі цього театру „Молодість" — Гальбе, Бенцаль грав старого пароха Гоппе, а йому було тоді не цілих 29 років.

Хоч театр розвивався, мав успіх, проте мінялися фінансові обставини, і мінялися актори, та режисери. Для творчого, неспокійного Бенцаля, життя ніколи не було застояним озером, тільки бистрим ручаєм, відкритою брамою, широким шляхом і він перекидався до різних театрів, працював з різними видатними акторами (І. Рубчак, Андрій Шеремета, Маріян Крушельницький, Борисоглібська, Голіцинська), та режисерами (Амвросій Бучма, Володимир Калин, Олександер Загаров, Йосип Стадник), набираючи досвіду, та вигострюючи свій талант. А талант мав необмежений, блискучий, небуденний.

Він не мав багато формальної едукації, але він усього навчився через працю і через життя. Життя — найкраща школа для того, хто має талант, відчування, не сидить тихенько в якомусь вигідному, невтральному куточку, і завжди готовий боротися з популярними опініями, досліджувати й переломлювати трафаретні, банальні поняття. У руках мистця — навіть банальність може видаватися особливою. Бенцаль мав уроджене відчуття театрального мистецтва і в кожну виставу, в кожну постать на сцені вкладав своє серце, свій хист, свою душу.

Я бачила Бенцаля тільки своїми дитячими очима, бо в ті часи жила й училася в Сестер Василіянок у Львові, але завжди приїздила до театру у вакаційний та святочний час і спостерігала та записувала в пам'яті все, що в театрі діялося, знала майже всі вистави напам'ять, мелодії з опер, оперетох, розглядала критично після першого захоплення, кожного члена театру, бо ні телевізія, ні „шапінг" не з'їдали мого дорогоцінного часу.

Коли Бенцаль виходив на сцену, чи то в головній ролі, чи епізодичній, чи тільки був постаттю в юрбі, актори спішили за куліси, щоб не проминути нагоди побачити „Беня" (так його дружньо називали), бо він ніколи не повторявся не був Бенцалем, тільки тією людиною, яку зображав.

Його емоції та інтерпретації кожної ролі були прекрасні завжди, незалежно від обставин. Справді тяжко описати, що він робив, щоб зачарувати, загіпнотизувати публіку? Він мав найкраще почуття розрахунку часу, без чого ніякий актор не може стати великим. Він знав вартість мовчанки і павзи під час дії. Мірилом мистецтва актора є саме вміння витримати, без слів, на сцені, і „не вийти з ролі". Павза не раз сильніша за мову.

Бенцаль мав багато епізодичних роль, без слів, які залишилися публіці назавжди в пам'яті (наприклад, дядько на ярмарку в „Вію") бо він не грав ролі тільки ставав тією людиною, яку він грав. В нього виходило зовсім природно в одній п'єсі бути графом, у другій дідом, в іншій козаком, отаманом, жидом, вуйком з Ґваделюпи!

Мені найбільше він запам'ятався, як Софрон у „Марусі Богуславці", мабуть тому, що це була його остання вистава перед смертю, і як Довбуш. В цій драмі моя мама грала Дзвінку, але я забувала, що це моя мама і це „Беньо" з нею на сцені, і що це театр. Під час вакацій театр завжди відвідував курорти в Карпатах, затримувався в гуцульських селах, і, обов'язково, в Жабю, або „Жиб'ю" Вистава „Довбуш" у Жабю видавалася дійсністю. Гори, гуцули, колиби, трембіти — все було дійсне, правдиве. І Довбуш і Дзвінка на сцені видавалися правдивими. Опришки це не

(Закінчення на стор. 4)

Олексій Пошиваник

СВІЙ ДО СВОГО

(Завжди? Чи тільки коли вигідно?)

Українські кооператори, директори і звичайні добрі й щирі українські громадяни пишаються гарним розвитком української кооперації у ЗСА і Канаді. Зокрема українське Чикаґо цим дуже гордиться. У Чикаґо є кооперативна харчова крамниця, яка утримує кооперативну оселю над озером Равнд Лейк — товариства „Самодопомога". Є українська кооперативна забезпеченева агенція. Тут є і славна кооперативна каса „Самопоміч".

Часто кооператори „Самопомочі" хваляться: „Ми майже досягнули 8,000 членів і понад 50,000,000 долярів капіталу..." „З допомогою позик каси „Самопоміч", ми розбудували українські церкви... український капітал розбудував мотелярську промисловість..." „Наша каса допомогла сотням студентів, лікарям, ветеринарям, бизнесменам, домовласникам..." і тим подібне... І дійсно, завдяки мультимільйоновим низьковідсотковим позикам каси „Самопоміч", капіталом українських людей, які складають свої ощадності у своїй українській кооперативній касі, багато установ, багато людей розбудувалося і розбагатилося.

А чому позичали в касі? Бо в касі їм давали позики, бо в касі вигідно було, бо в касі діставали низькі відсотки, або без комісового. А якби десь давали позики із кращими умовинами, нижчими відсотками, напевно не брали б позики у „Самопомочі". Будьмо щирі — ніхто не розкидається грішми. Каса і тепер дає найкращі умовини ощадностей і позик.

Тому і далі українці користають із своєї інституції. Багато з тих, що посплачували свої позики в касі, тепер складають ощадності, свій капітал (на якому заробляють не гірші, або й кращі відсотки чим в неукраїнських установах). Вони складають, а інші позичають...

Але факти показують, що є і такі, які після користування з позичених грошей в касі „Самопоміч", тепер складають свій капітал в інших установах. Дають чужим заробити, з чого українська громада нічого не користає. Чужі установи не жертвують на українську громаду, на українські церкви, на українську школу, на організації молоді й т. д. Натомість, каса „Самопоміч" кожного року жертвує на українські організації близько 100,000 долярів.

Але часом так виходить, що коли треба було позики, то приходили „свій до свого", мовляв, „своїх підтримувати". Тепер скориставши із каси, із українського капіталу, вже не потрібно „своїх підтримувати". Деяких людей зовсім вже не видно в касі, інші оправдуються усіма дійсними і недійсними невигодами і проблемами каси, мовляв, „задалеко до каси, невигідні години урядування, повільна обслуга, брак паркування, у касі не дають печива із кавою..." Одні нарікають і не довіряють старим старокрайовим керівникам установи, інші нарікають і не довіряють недосвідченим „зарозумілим" дипломованим молодим урядовцям. А деякі просто кажуть, що в українських установах вони не мають цієї поваги, якої вони сподіваються, і вже не хочуть мати нічого спільного з українцями або з українськими інституціями.

Із усіх тих, що колись користувалися із позичок на студії — тільки 50 відсотків є тепер членами каси. Із усіх мотелярів, що мали позики, тільки 20 відсотків тримають свої ощадності в касі „Самопоміч". Із усіх торговельників і промисловців, ледве 60 відсотків з них є членами каси. Із понад 150 лікарів в Чикаґо й околиці, менше 30 відсотків є членами каси. Зокрема дуже замітно, що молоді професіоналісти, як інженери, архітекти, економісти, лікарі, ветеринарі, адвокати та інші, користали з каси під час студій, а тепер відчувається їхню відсутність.

Бувають випадки, що установи або й особи, апелюючи до українського патріотизму і т. п., беруть низьковідсоткову позику в касі, маючи капітал у чужих банках (на сертифікатах таких же самих або подібних, що й каса видавала). Досить є таких, що сплачують низьковідсоткові позики каси не чеками каси, а чеками неукраїнських установ — чужих банків. Часом є і спекулянти, які, натягнувши свій кредит поза межі можливости його заплатити, вимагають автоматичного продовження позики, нарікають на пригадки залеглости, та ще й погрожують установі... Буває і сатира або сумні, нефортунні випадки, коли після втрати особи в родині хтось приносить гроші з чужого банку на вклад до каси, щоб дістати 2,000 долярів життьового забезпечення на покійного — але, на жаль, запізно.

Одначе, незалежно від згаданих окремих випадків, Українська Кооперативна каса „Самопоміч" росте і процвітає, завдяки більшій частині свідомого українського громадянства в чикаґській околиці та хоча віддаленим але вірним членам; між ними деякі, хоча живуть за сотні або й тисячі миль від Чикаґо, тримають в касі й ощадностеві й чекові конта, і сертифікати. Крім „свій до свого", члени каси знають, що в Кооперативній касі „Самопоміч" є всі вигоди й услуги великих банків і фінансових установ, бо й старокрайові й молоді тут вишколені урядовці каси розуміють та йдуть назустріч вимогам часу і потребам членів та їх задовольняють.

(Закінчення на стор. 4)

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Ізвєстія" повідомила в понеділок, 10-го жовтня, про те, що несподіваний прихід холодів цього року скував у північних морях понад 40 пароплавів, включаючи криголами. Льодові умови цього року навіть влітку були надзвичайно важкі на сході Сибіру в Чукотському морі, пишуть „Ізвєстія".

ПРЕЗИДЕНТ ІРАКУ Саддам Гуссейн погрозив розпочати новий наступ проти Ірану і завдати йому „нищівну поразку" лише день після того, як Ірак отримав п'ять французьких винищувачів. Офіційний речник іракського пресового агентства, цитуючи слова президента Гуссейна, заявив: „Наша перемога над іранським ворогом буде скоро осягнута". Французькі винищувачі прибули до Іраку в неділю і офіційно були передані цій країні, заявили військові представники Франції.

Василь Витвицький

КОМПОЗИТОРИ І — КОМПОЗИТОРКИ

II.

На тему української вокальної лірики появилася в Києві 1969 року книжка Юлія Малишева „Солоспіви". Свою книжку автор написав так, як би проводив дружню розмову з читачем. У ній окремий розділ присвячений творчості Ю. Рожавської. У сольоспівах композиторки автор знайшов „цікаву й колоритну гармонічну мову", „художню майстерність" та „оригінальність" образного мислення і своєрідність музичної мови".

Оркестрова і фортепіянова музика є в полі зацікавлення Жанни Колодуб. Вона авторка двох симфоніст і концерту для фортепіяно з оркестрою. У неї бувають такі особливі зіставлення інструментів, як фортепіяно і труба, чи флейта і арфа або флейта і фортепіяно. У списку її творів є теж сольоспів й обробки народних пісень. Є, проте, одна царина музичної творчости, яку Жанна Колодуб культивує з особливою увагою й любов'ю. Це музика для дітей. Тут „Літня сюїта" для симфонічної оркестри, „Снігова королева" (за Андерсеном) для фортепіяно, балет „Пригоди дівчинки Веснянки", численні пісні. Мало котрий концерт дитячої музики відбувається без її творів.

Людмила Дичко (нар. 1939 р. в Києві) вийшла з кляс композиції Бориса Лятошинського та Костянтина Данькевича. В дуже скорому часі вона проявила риси яскравої творчої індивідуальности. У неї тривале зацікавлення людським голосом і великою скалею його сольових та хорових можливостей. В доробку композиторки довгий ряд сольоспівів, між ними два циклі на слова Павла Тичини: „Енгармонійне" і „Пастелі". 1967 року появилися друком вибрані сольоспіви на слова Павла Грабовського, Лесі Українки, Максима Рильського, Миколи Руденка, Миколи Вінграновського, та інші. Її кантата „Червона калина" написана за мотивами старовинних українських пісень. Великий і наскрізь ориґінальний задум композиторки — це календарна кантата на теми українських обрядових пісень — „Чотири пори року". Тут весна з веснянками, літо з кривим танцем і „Петрівочкою", осінь з обжинковими піснями і зима з щедрівками та з відомим мотивом з Леонтовичового „Щедрика". Слухаючи кантату (її наспівав на платівці Київський камерний хор під керівництвом Віктора Іконника) спостерігаємо чимало нових неортодоксійних прийомів, передусім на полі гармоніки. В кантаті щокрок, то несподівані чергування акордів, не перехідні, а витримані на довших площинах дисонанси, або оклики, чи добуті з хору оркестрові звучання. Різноманітність тем і засобів вислову бачимо в таких творах композиторки, як Рапсодія для сопрано, капелі бандуристів і симфонічної оркестри, Диптих для хору й ударних інструментів на слова японських поетів та хорові твори на слова Івана Франка.

У Людмили Дичко навіть симфонічна музика не обходиться без співу. Її симфонія „Привітання життя" написана для сопрано, баса і струнної оркестри спирається на слова Богдана Ігоря Антонича. Критика прийняла цей твір як тонку і поетичну музичну тканину навіяну народнопісенними інтонаціями. Важливе і — треба сказати — нелегке завдання сповняє хор в симфонії „Вітер революції", написаній на слова П. Тичини й М. Рильського.

На початку 1970 років прозвучали по всій Україні і навіть поза її межами симфонічні „Веснянки" Людмили Дичко. З приводу появи цього твору забрав слово музикознавець Микола Гордійчук („На музичних дорогах", Київ, 1973, ст. 194). Він згадав, що музика веснянок притягала до себе увагу багатьох композиторів: Миколи Лисенка, Михайла Верикiвського, Станислава Людкевича, Бориса Лятошинського, Левка Ревуцького. Порівнюючи твір Людмили Дичко з цими партитурами, Гордійчук побачив принципово індивідуальний підхід авторки до втілення свого задуму. „Вона ставила собі за мету заглибитись у бездоння поетичної наснаги веснянок, з'ясувати для слухача багатство щонайтонших відтінків настроєм колориту, відбити в музиці внутрішнє тремтіння краси народного наспіву в поєднанні з невгасаючим стримуванням живої природи, що приймає веснянки як твір мистецтва і як своєрідне явище святочного побуту народу".

Обговоривши докладніше засоби, за поміччю яких композиторка зреалізувала свій задум, Микола Гордійчук прийшов до висновку, що „ 'Веснянки' Лесі Дичко — один з найсвітліших творів української музики останніх часів".

У київському двомісячнику „Музика" за травень-червень 1983 року появилася обширна стаття музикознавця Лю Пархоменко про фестиваль хорової музики, що відбувся недавно в Таллінi, столиці Естонії. Своєрідною подією на цьому фестивалі був виступ дитячого Таллінського хору під керівництвом Х. Кальюсте. Хор цей виконав (у перекладі на еспанську мову) акапельну кантату Людмили Дичко, написану для молодих виконавців. Особливістю цього твору є те, що він дає виконавцям подекуди можливість імпровізації, тобто співтворчої ініціятиви. Цей засіб добре відомий в новітній музиці під назвою алеаторики знайшов — як видно — у юних виконавців зрозуміння й ентузіязм. Лю Пархоменко пише, що Таллінський хор завітав пізніше зі згаданою кантатою до Києва, де мав величезний успіх.

Зібрані тут — зрештою далеко не вичерпні — дані про композиторок, як і деякі голоси критики показують наявно, що музичне обдарування, чи кебета і композиторська вмілість ніяк не обмежені до одної половини людського роду. Старий тисячолітньої давности пересуд розвіявся на наших очах. Перше, що впадає в вічі: композиторки XX сторіччя не тільки дотримують кроку своїм колеґам-композиторам, але не раз сміливо і завзято прокладають нові стежки на полі музичного мистецтва. Вони теж виявляють особливу увагу до музики для дітей і про дітей. А це вже не маловажне. Беручи загально, можемо сказати за давним римським виразом: добре, що нарешті вислуханою буде і друга частина.

ПОІНФОРМОВАНІ У ВАШІНҐТОНІ особи кажуть, що „залізна лейді", прем'єр-міністер уряду Великобританії, яка недавно відвідувала Білий Дім і зустрічалась з президентом Роналдом Реґеном й іншими урядовими особами, не осягнула одної цілі в ЗСА. Їй не вдалось переконати Р. Реґена, що Вашінґтон повинен відмовитись від продажу зброї для Арґентини. Уряд ЗСА вважає натомість, що частинна продаж модернішої зброї для Арґентини значно допоможе відновити приязні відносини з тією країною, які погіршились під час тривання війни за Фалькляндські острови.

Балетна Школа Р. Прийми-Богачевської шукає приміщення

Відома Школа Балету українських народних та характерних танців Роми Прийми-Богачевської втратила свою студію при 62 вул., Маркс Плейс в Ню Йорку, з причини перебудови будинку.

Школа існує вже 20 років тут в українській дільниці міста і вже давно здобула собі признання як у своїх, так і в чужих культурних людей українського „давнтавну".

Ця інституція за час свого існування випустила сотні танцюристів, деякі з них вже працюють професійно у різних танцювальних балетних компаніях.

Школа Роми Прийми-Богачевської не тільки вчила українських молодих людей танцювати, але теж виховувала і на прикладі вчила любити та цінити своє рідне мистецтво та нашу українську культуру.

Шукаючи відповідного приміщення в українській дільниці Ню Йорку, Школа балету та українських народних танців зверталась до усіх громадських, церковних та світських організацій з власними будинками, у справі вимайму, але без позитивного результату.

Якщо хтось з наших культурних громадян, що розуміє вагу і потребу існування української балетної школи для українських дітей, знає про відповідне приміщення, нехай повідомить про це Рому Прийму-Богачевську на число телефону: (212) 676-7187.

Н. Н.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відділ 42-ий відбудуться в неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо всіх членів взяти участь. Буде зроблена фотографія до Альманаха на 1984 р. Членів Управи всіх постів присутність обов'язкова.

В суботу, 15-го жовтня, о год. 7-ій веч. на Окружних Зборах УНСоюзу Округи Пассейк в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ буде висвітлений фільм **„ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ".**

Це є подана боротьба українських поселенців майже на протязі століття за своє я. Всі українці — члени і не-члени УНС запрошені. Вступ вільний. — Іван Хомко, предс., Іван Блиха, фін. секр., Варвара Тижбір, касир, Василь Марунчак, рек. секр.

Лист СКВУ до Владики Мстислава

Торонто, 15. вересня 1983 року

Їх Блаженство
Високопреосвященіший Мстислав,
Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА
Голова Української Автокефальної Православної Церкви в Світі.

Ваше Блаженство!
Високопреосвященніший Владико!

На засіданні Президії Секретаріяту СКВУ, що відбулося 26-го серпня ц.р. в Торонто, вже вдруге прийшло до виміни думок відносно неприсутности Вашого Високопреосвященства на нарадах Президії і Секретаріяту, починаючи від Пленарної Сесії 1981 року.

Президія на вище згаданому засіданні прихилилася до думки висловленої Митрополитом Максимом, що без присутности в СКВУ Вашого Блаженства не має повноти СКВУ.

Свідомі того, що між живими людьми повстають конфлікти й завжди готові їх по своїх спроможностях розв'язувати, в існуючому випадку, на жаль, Президія СКВУ не має ані прерогатив, ані впливу на полагодження заіснувавшого конфлікту, хоч — президент СКВУ робив старання згаданий конфлікт полагодити. Президія СКВУ дуже жаліє, що цей конфлікт став причиною Вашої відсутности в працях СКВУ.

Оцінюючи довголітній вклад праці Вашого Блаженства в дію СКВУ в минулому і розуміючи потребу з'єднання і співпраці всіх українських сил поза межами України в сучасному, Президія Секретаріяту СКВУ звертається з проханням до Вашого Блаженства повернутися до співпраці з Секретаріятом СКВУ й узяти участь у ІУ Конгресі СКВУ, що відбудеться у часі від 30-го листопада до 4-го грудня ц.р. в Торонто, Онт., Канада.

Поручаючись Вашим Молитвам
остаємось з глибокою пошаною,

За Президію Секретаріяту СКВУ:

Василь Безхлібник
генеральний секретар

Іван Базарко
президент

Покарали...

(Закінченнн зі ст. 1)

домлене головне совєтське командування і щойно тоді в повітря вилетіли совєтські джети. Кремль побоюється, що вміжчасі південно-корейський пасажирський літак, який, згідно з їхнім твердженням був посланий „З'єднаними Стейтами Америки зі шпигунською метою", передав до центру в Японії важливі інформації про совєтські бази, що, очевидно, є абсурдом в оцінці політичних і військових знавців, бо ЗСА мали можливість вислати інший справді розвідувальний літак, який зрештою одну годину раніше перебував в цих околицях.

Совєтські інформатори не називали прізвищ здеградованих нібито старшин. Стало також відомо, що перед тим, як видати наказ про зістрілення цивільного літака головне далекосхідне командування пов'язувалось з Москвою і тільки після цього дійшло до зістрілення.

Підтвердженням інформації надрукованої у „Вашінгтон Пост" є також замітка в „Правді" маршала авіяції Пйотра Кірсанова, який тепер займає становище дорадника в міністерстві оборони. У замітці він сильно критикує головне далекосхідне командування за це, що воно на протязі двох годин толерувало перебування чужого літака на совєтській території, даючи йому можливість „передавати закодовані інформації до Токіо й інших розвідчих закордонних центрів".

Військова розвідка ЗСА думає, що вся ця вигадка з „деградацією старшин" і „закодованими інфромаціями" була потрібна совєтським лідерам для виправдання їхнього варварського діла.

Торонто вшанувало суддю В. Тарнопольского

Нова радісна подія зворушила українську громаду Торонто і околиць. Володимир Сурма Тарнопольський був іменований суддею Найвищого апеляційного Суду провінції Онтаріо. Українська громада рішила відзначити цю подію та вшанувала В. Тарнопольського святковою вечерею 30-го вересня ц.р. в Концертовій залі Роял Йорк готелю.

Понад 400 учасників вставанням з місць привітали гостей за головним столом, як вони вмаршували на залю під звуки „Вилидж тріо" —тріо наших молодих градуантів Йорк університету.

Вечір відкрив д-р П. Смильський, голова Інституту св. Володимира, який заініціював цю імпрезу, весь чистий дохід з якої, власне, на пропозицію судді В. Тарнопольського, йде на цей інститут і українські студії в Йорк університеті. Вечером дуже гарно провадив майстер церемоній Мирослав Дяковський. Молитву перед вечерею прочитав преосвященний Владика Ізидор Борецький.

По вечері достойний Марк МекҐвіген, міністер федерального уряду, привітав нашого почесного гостя та побажав йому успіхів у праці від Федерального уряду. Міністер Гордон Вокер говорив від провінційного уряду, президент Йорк університету І. МекДоналд склав побажання від свого університету, в якому свого часу В. Тарнопольський був академічним віцепрезидентом. Поміж письмовими привітами був привіт від міністра Ларі Ґросмана та колишніх міністрів І. Яремка та Р. Гнатишина, також від Інституту Петра Могили зі Саскатуну, Альма Матер д-ра Тарнопольського. Поміж присутніми чужинцями були головний суддя Апеляційного суду Онтаріо—суддя Гоуланд, декани Йорк університету д-р Т. Траверс та д-р Каплан й інші.

Д-р О. Рудзік, голова Комітету Українців Канади, відділ Торонто, представив почесного гостя, його дружину та їхніх п'ятьох дітей, з яких найстарший син Марко вже є студентом інженерії.

Д-р Володимир С. Тарнопольський—уродженець Саскачевану. Має за собою вже довгу професійну та наукову кар'єру. Згадати б хоч дещо: декан правничого факультету університету у Віндзорі, віцепрезидент Йорк університету в Торонто, професор права університету в Оттаві, представник Канади до Об'єднаних Націй в Комісії Прав Людини. Він є почесним головою Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців, колишній голова Канадської Фундації Українських Студій.

Д-р В. Тарнопольський у своєму слові глибоко застановився над проблемами прав людини, 50-ліття голоду в Україні, та багатокультурности в Канаді. Вірю, що та цікава доповідь буде видрукована.

Стоячими оваціями присутні нагородили промовця а д-р Петро Глібович, голова Провінційної ради Комітету Українців Канади, яка дала патронат цьому святові, подякував промовцеві та попросив Галю Слюзар і Славу Охітву передати гостям подарунок: Ікону св. Володимира для судді та китицю квітів для його милої дружини.

У мистецькій програмі виступила співачка Іванка Карасевич, яка з почуттям виконала „Нащо мені чорні брови", „Качки летять" та „Рідна мати моя". Цю останню присвятила вона матері Володимира Тарнопольського та його дружини, матері його дітей. Акомпаньювала Катерина Самець-Яросіль.

Молитвою Владика Василій закінчив це радісне свято, а грімким та бадьорим „Многоліттям" присутні сердечно побажали всього найкращого своєму винятковому землякові.

Вечір цей у пошану судді Володимира Сурми Тарнопольського був добре підготований, вдало переведений та залишиться довго у пам'яті присутніх.

О. Б. Соколик

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО

в суботу, 15-го жовтня 1983 р., о год. 1:30 по пол. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., та в неділю, 6-го листопада 1983 р., о год. 10:30 р. в катедрі св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й. 160 Вест 82-га вул.

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

за душі спочилих:

бл. п. Галини Овсієнко
бл. п. Василя Овсієнка
бл. п. Любомира Овсієнка

ПРИЯТЕЛІ

Ділимося сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що 3-го жовтня 1983 року на 89-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п.

Микола Хархаліс

народжений в Яворові, Україна, старшина Українських Січових Стрільців і Української Галицької Армії, член Української Військової Організації та кооперативний діяч на рідних землях.

ПОХОРОН відбувся 6-го жовтня 1983 р. на цвинтарі Park Lawn **у Торонто, Канада.**

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружина — ЯРОСЛАВА
Донька — МАРТА ВАЩУК з чоловіком ЕВГЕНОМ
Внуки — РОМАН і ЗЕНОН
Сестра — ПАРАСКЕВІЯ
та ближча і дальша Родина в Америці й Канаді

СЕНАТОРИ З ДЕВ'ЯТЬОХ стейтів ЗСА, у яких розвинута автомобільна індустрія, звернулися з формальним проханням до президента Роналда Регена, щоб він старався продовжити існуючий дворічний договір з японськими автомобільними компаніями про обмежений експорт їхніх автомобілів до ЗСА. Двопартійна делегація із 12-ох сенаторів підписали петицію до Президента, який на їхню думку, повинен підтримати автомобільну індустрію ЗСА і не допустити до поширеного експорту закордонних автомобілів поза дотеперішній рівень. Японія, як відомо, добровільно погодилася зменшити експорт на два роки і обмежити його до 1,68 мільйона одиниць. Подібні переговори про зменшення експорту ведуться тепер з німецькою компанією Фольксваген.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 3-го серпня 1983 р. в Пармі, Огайо на 86-му році життя наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО, ВУЙКО

бл. п. мец.

МИХАЙЛО ТОПОРОВИЧ

Після похоронних відправ в днях 4-5-го серпня в похоронному заведенні Головчаків і в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо, Тлінні Останки Покійного перевезено до Випані, Н.Дж. та похоронено на кладовищі Ґейт оф Гевен, Іст Ганновер, Н.Дж.

Цією дорогою висловлюємо найсердечнішу подяку Всім — Приятелям і Знайомим, що віддали Покійному останню шану а нам родині виявили у хвилинах нашого горя особисто чи письмово співчуття та сердечність.

Зокрема щиро дякуємо: о. Шамбелянові Михайлові ФЕДОРОВИЧЕВІ за відвідини в часі недуги Покійного та за похоронні відправи, о. д-рові Ізидорові НАГАЄВСЬКОМУ та о. д-рові Іванові ТИЛЯВСЬКОМУ за співучасть в похоронних відправах а особлива наша подяка о. д-рові Ізидорові НАГАЄВСЬКОМУ за прощальну проповідь в часі св. Літургії. Висловлюємо також нашу подяку о. Осипові ПАНАСЮКОВІ з Випані за відправу Панахиди і надгробне пращальне слово.

Щиро дякуємо п. ред. Романові Данилевичеві за прощальне слово від Українського Патріярхального Т-ва, Відділу у Клівленді і п. Іванові ПАЛЦІ від комбатантів.

Невимовно вдячні ми Всім, що у хвилинах нашої журби і горя прийшли нам з моральною піддержкою і розрадою а в першу чергу наша подяка д-рові Миколі ГРУШКЕВИЧЕВІ і д-рові Богданові ОСАДЦІ за лікарську опіку і моральну поміч а похоронному заведенні Головчаків за взірцеве полагодження всіх похоронних справ. Наша сердечна подяка Всім, що взяли участь в Панахидах, св. Літургії як також і тим, що відвели разом з нами Тлінні Останки Покійного на місце Вічного Спочинку.

Окремо вдячні ми Всім, що зложили чи прислали замість вічного вінка на могилу Покійного свої пожертви на:

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ: д-р Базарко Володимир (дві св. Літургії в Бразилії).

ПО 10.— ДОЛ.: Коновалів Дуся, Ленько Володимир, Мочула Василь і Леся, д-р Палажій Родіон і Ірина, Токер Володимир.

БУДОВУ ЦЕРКВИ СВ. ЙОСАФАТА В ПАРМІ, ОГАЙО ПО 10.— ДОЛ.: Калушка Олександер і Евдокія, О.Шиманська.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ-АРХІВ У КЛІВЛЕНДІ — по 5.— дол.: Фединська Олена.

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ УКРАЇНСЬКИХ ВОЄННИХ ВЕТЕРАНІВ — 25.— дол.: Голінатий Лев і Лідія.

ПАТРІЯРШИЙ ФОНД — ПО 200.— ДОЛ. Небеш. Орест і Марійка, ПО 100.— ДОЛ.: Ореста Топорович, ПО 50.— ДОЛ.: мґр. Бачинський Юліян, Олена і Оксана, інж. Ґураль Лука і Олена, Коваль Анна, д-р Павлишин Дмитро, Топорович Олена. ПО 35.— ДОЛ.: д-р Небеш Евген і Лідія, ПО 25.— ДОЛ: Українське Патріярхальне Т-во, Відділ - Клівленд, Бистрицька Олена, інж. Городиський Зоріян і Дарія, інж. Клюфас Орест, д-р Кривяк Ярослав і Мирослава, Крук Евген і Ольга, д-р Музичка Ярослав і Лариса; по 20.— ДОЛ.: Буртик Іван і Ольга, Волинець Наталія, ред. Данилевич Роман, проф. Заячківська—Гаврилюк Ірина, Небеш Володимира, д-р Мичковський Мирослав і Любомира, Ратушинський, Рощаковська Анна; ПО 15.— ДОЛ.: мец. Білинський Іван і Єлисавета; ПО 10.— ДОЛ.: д-р Боднар Володимир і Люба, Врублівський Теодор, мґр. Городиський І. О., інж. Грабець Роман і Міра, д-р Гурко Іван і Марія, Древницький Теофіль і Дарія, Ерденберґер Я., д-р Жґута Андрій і Дарія, мґр Іванишин Мирослав, Лис Сава, д-р Малиновський В., Хома Стефанія, ПО 5.— ДОЛ.: Гант Й.Е., Лялюк В. і Н., Подриґуля Ірина, Лаврів Василь.

Висловлюючи Всім нашу сердечну подяку і вдячність, просимо Всевишнього, щоб винагородив Вас своїми обильними Ласками.

У глибокому смутку:

Ореста ТОПОРОВИЧ з РОДИНОЮ

ВИННИЧЕНКІВСЬКА КОМІСІЯ УВАН

Ділимося з Українською Громадою сумною вісткою, що 1-го жовтня 1983 року, у Філядельфії, Па., на 85-му році життя помер заслужений член-основник Фонду Винниченка, постійний його жертводавець і опікун Винниченкового архіву

бл. п. проф.

ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ ШИНКАР

Широка українська громада в ЗСА втратила наукового, культурного і громадського діяча, вдумливого публіциста і полум'яного українського патріота.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного: дружині пані Парасці, дочці Варі, зятеві Олександрові й онукові Володимирові висловлюємо наше глибоке співчуття.

УПРАВА ВИННИЧЕНКІВСЬКОЇ КОМІСІЇ УВАН

Ділимося сумною вісткою, що 6-го жовтня 1983 року, несподівано, відійшов у Вічність, на 91-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП МАРУСЯК

бувший директор українського кооперативного банку і активний член різних установ в Болехові, в'язень польської і совєтської тюрем.

ПАРАСТАС відбувся 7-го жовтня ц. р. в похоронному заведенні М. Насевича в Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в суботу, 8-го жовтня 1983 р., з церкви Царя Христа на український цвинтар на Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
дочка — ДАРІЯ СКІРА з мужем ІВАНОМ
внуки — БОРИС і ЯРЕМА
шваґер — МИКОЛА ДОБРОВЛЯНСЬКИЙ
кузен — СТЕФАН ЯНКІВСЬКИЙ з дружиною МАРІЄЮ

НЕ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, А ФІНЛЯНДІЯ

У статті ред. Володимира Душника „Юрій Андропов нова біографія" („Свобода", ч. 192 з 8-го жовтня ц.р.) треба читати: „Після ганебної совєтсько-фінляндської війни в 1930-40 роках Андропов був одним із чільних сатрапів, будуючи сітки шпигунів в Карелії і Фінляндії..." — Ред.

У ЛМКЛЮБІ П. БОКАЛО ВИСВІТЛЮВАТИМЕ ПРОЗІРКИ З БРАЗИЛІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 14-го жовтня ц.р. в годині 7:30 вечора, тут, при 136 Друга авеню, Петро Бокало подасть коментар і покаже прозірки із музичним супроводом на тему: „Українці в Бразилії".

ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

VII — 83

1,000.00 дол.: Н.Н.
500.00 дол.: Ігор Гуменюк (у пам'ять бл. п. Батька о. Романа і Матері Олени),
125.00 дол.: д-р Володимир і Віра Кліш,
по 100.00 дол.: д-р Роман і Лідія Смик (родинна пожертва за 3-ій квартал 83), Модест і Ірена Кливак, о. Петро Гардибала,
по 50.00 дол.: Йосиф Губчак (місячна пожертва), Орест Веселий, Тамара Панкевич, мґр Олександер Луцький,
30.00 дол.: о. Володимир Андрушків (на шаховий турнамент),
по 25.00 дол.: Ольга Лісс, Дмитро Меліш,
10.00 дол.: Евгенія Іванович,

На Стипендійний Фонд Товариства Св. Софія зложили:
100.00 дол.: Управа 193-го Відділу С.У.К. Провидіння у Філядельфії,

39.00 дол.: збірка в Гантері, Н.Й. під час Інформаційних Зборів — збірщики: Ольга Кобзяр і Марта Ощипко,
листа ч. 1346 — збірка з нагоди Інформаційних Зборів в Кергонксоні, Н.Й. зібрала Софія Барусевич, зложили:
50.00 дол.: Укр. Патр. Тов. Відділ в Кергонксоні, (з доповіді)
по 20.00 дол.: Микола і Софія Барусевичі, Михайло Кухтій, Михайло Куриляк, Роман Барановський,
10.00 дол.: Ольга Томашівська,

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Юрія Шинаровського — переслав Василь Макух, Бофало, Н.Й. зложили:
50.00 дол.: Ірина і Моніка Шинаровські,
по 25.00 дол.: Теодозій і Галина Пришляки, Марта Перейма,
по 10.00 дол.: Оксана Бережницька, Василь і Анна Макух,

на Патріярший Фонд в Бофало, Н.Й. зложили:
25.00 дол. Іван Гекало,
5.00 дол. Іван Ткач,

Листи ч. 1655, 1656, 1658, 1659, — Коляда Укр. Патр. Товариства, Відділ в Балтиморі, Мд. — переслав Петро Войтович.
Листа ч. 1655, колядували: С Михайлишин, А.Стельмах, В.Снігура, Д.Хариш, В.Корж, Е.Снігура.
зложили:
50.00 дол. д-р Омелян Дерій,
по 25.00 дол.: Василь і Марія Будько, Таня Д'Авіньйон, д-р Дмитро і Дарія Кострубяк, Василь і Ольга Корж, Семен і Софія Михайлишин, Теофіль і Марія Попович, Евген і Валя Снігура, Андрій і Марія Чорний,
по 20.00 дол.: Юрій Подоляк, Степан і Степанія Поліщук, Дора Хариш,
16.00 дол.: Марія Мулькевич,
по 15.00 дол. Остап і Анна Стельмах, Василь і Степанія Татчин,
по 10.00 дол.: Климентій і Іванна Баб'як, Анна Барнич, Михайло і Юлія Ґоін, Михайло і Марія Захарків, Степан і Катерина Івашко, Михайло і Ева Кравчик, Михайло Кулинич, Василь і Анналіз Охота, Олександер Ратич, Остап Садовий, Богдан і Богданна Саламаха, Іван Сливка, Володимира Сорока, Франя Турик, Богдан і Анна Чапельський, Андрій і Марія Чорнодольський, Іван Хай,
по 5.00 дол. Петро Верний, Ханенко,
4.00 дол. Олександер Жук.

листа ч. 1656 — колядували: проф. Семен Михайлишин, Анна Стельмах, Валя Снігура, Дора Хариш, Евген Снігура, Василь Корж,
зложили:
30.00 дол.: Степан Поперечний,
25.00 дол. Іван і Таїса Корж,
20.00 дол. д-р Микола і Слава Ласійчук,
по 15.00 дол.: Олександер і Ірена Траска, Анна Тимюк,
по 10.00 дол.: Василь Олексюк, Василь Тимюк, Степан Хай, Степан Чорний,
5.00 дол. Михайло і Орися Вацлавів,

листа ч. 1658 — колядували: О.Бендюк, Н. і Л.Бендюк, П. Войтович, П.Зозуляк,
зложили:
25.00 дол. Петро і Володимира Войтович,
20.00 дол. Осип і Надя Зінкевич,
по 15.00 дол.: Олег і Ніля Бендюк, Микола і Оксана Коропецький,
по 10.00 дол.: Іван і Анна Грицківський, Петро і Ева Зозуляк, Антін і Софія Лукіянчук, Богдан і Богданна Пужик, Михайло і Марія Смоляк, Ярослава Совган, Михайло Стельмащук,
по 5.00 дол.: Богдан і Надя Войтович, Ілля і Ольга Заронь, Тарас Войтович, Володимир і Анна Блашків, Богдан і Розалія Ласюк, Єлисавета Маляр, Петро і Галина Мудрий, Петро і Анна Свистун, Михайло і Марія Хома, Роман і Маруся Хома, Адам і Анна Ціздин,
3.00 дол Тарас Лукіянчук,
1.00 дол. Марія Шиманська,

Листа ч. 1659 — збірку переводив бл. п. Емануїл Притула,
зложили:
30.00 дол.: д-р Андрій і Лідія Лемішка,
по 20.00 дол.: Ярослав і Ольга Сушко, Семен і Анна Поліщук,
по 10.00 дол.: Надія Возьна, Юрій і Анна Качанюк, М.Переседа, Емануїл і Анна Притула, Михайло і Марія Ремський, Ярослав Сушко і Ірена, Дмитро Тимюк, Марія Хархаліс, Дарія Чорнодольська, Евгенія Чорняк, Евген і Емілія Шавала, Ярослав і Лідія Шавяк, Микола Яремко,
по 5.00 дол.: Омелян Ґой, Олександер і Степанія Дуда, Роман Вітенко, Павло Каглан, Йосиф Поліщук, Михайло Хоміщак,
3.00 дол Василь і Ольга Павловські,

Замість квітів на могилу бл. п. Волтера Стека зложили в Балтимор, Мд.
15.00 дол. Петро і Володимира Войтович,
10.00 дол. Дмитро Тимюк,

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-74380645

Чеки просимо виставляти на

St. Sophia Religious Assoc. — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd.
Philadelphia, Pa. 19117.

Успіхи чотирьох Войтовичів

Для родини д-ра Стефана і Олени Войтовичів з Плано, Іллиной, цей 1983 рік був виімково радісним, бо мали вони змогу святкувати ґрадуації чотирьох своїх дітей—Ксені, Мирона, Марти і Анни-Марії.

Ксеня Войтович

Найстарша донька Ксеня одержала диплом бакалавра торговельних наук в Північно-іллинойському університеті.

Д-р Мирон Войтович

Мирон закінчив спеціялізацію в радіології в університетськім шпиталі в Медісон, Висконсин, і працює тепер як діягностик-радіолог та асистент-професор в університеті в Солт Лейк Сиґі, Юта.

Д-р Марта Войтович

Марта одержала диплом доктора медицини в Іллинойському університеті в Шампейн, Ілл. Вона почала чотирирічну спеціялізацію в патології у шпиталі в Гартфорді, Конн.

Анна Марія Войтович

Наймолодша дочка Анна Марія закінчила правничі студії, зробила „Бар" та працює у адвокатській фірмі Філан-Попп і Джан ЛТД у Чикаго.

У 90-річчя полк. Содоль-Зілинського

Заходом родини Ювілята й Ювілейного комітету відбувся 14-го серпня ц.р. ювілейний бенкет у 90-річчя полковника Української Армії Петра Содоль-Зілинського в готелі Рамада Інн, Іст Гановер, Ню Джерзі. Ювілят привітав родину, побратимів по зброї, земляків і однодумців та передав ведення бенкету полковникові Петрові Войновському, командирові Буковинського куреня в 1941 році. Отець митрофорний протоієрей В. Базилевський, духовник Товариства Запорожців, провів молитву перед іконою Охтирської Богородиці, відновленої мистцем М. Бутовичем.

Полк. П. Войновський передав дар від сестри Ювілята, хрест заслуги від Буковинського куреня, прочитав привіт від 26-ти членів Т-ва Запорожців ім. полк. П. Болбочана в Америці, Вільного Козацтва. І. Дурбак прочитав зворушливого листа від сестри ювілята, привіт від Об'єднання українських ветеранів Олбанської округи; передав дар від присутніх ветеранів—книжку Б. Ямінського „Відень, 1683 р. Ю.Ф Кульчицький". Потім полк. П. Войновський передав ведення програми мґрові Р. Гуглевичеві, який попросив митрата М. Гелету поблагословити трапезу.

Після обіду о. митроф. протоієрей В. Базилевський привітав Ювілята від Владики Марка, Проводу Гетьманського Руху, Управи Т-ва Запорожців ім. полк. П. Болбочана. Д-р Б. Коваль привітав Ювілята від Східньо-Европейського Інституту ім. В. Липинського та родини. І. Дурбак розповів про маловідомий побут тодішнього генерала кінноти Павла Скоропадського, в Тернополі весною 1917 року. Полк. П. Войновський роздав як дар Ювілята книжки Б.Монкевича „Похід Болбочана на Крим", де згадується про незвичайну хоробрість сотн. П. Содоль-Зілинського. Д-р В. Одайник, син українського старшини, що написав спомин про Ямпіль на Поділлі, де згадав, що сотн. П. Содоль-Зілинський був комендантом Ямполя, начальником залоги.

Син Ювілята Петро мол., майор американської армії, доньки: Наталка Дзядів, малярка, Олеся Стахів, невістка, зяті, внук і внучки привітали Ювілята квітами і тортом із 9 свічками (кожна за 10 літ). Внучка Стеня продеклямувала поему Віри Ворскло „Дідо", а всі присутні проспівали грімке многоліття. Глибоко зворушений Ювілят розповів про свій вояцький шлях. Походить по батькові й матері зі старого козацького роду. В 1913 році закінчив старшинську школу з ранґою підпоручника. В серпні 1914 року вирушив на Першу світову війну з 6-им драгунським Глухівським полком у 2-ій армії під командою ген. Самсонова. В 1917 році прибув до Києва зі 120 козаками і вступив до Запорожців під командою полк. П. Болбочана.

У квітні 1918 року він відбув славетний похід на Крим. Між двома війнами проживав у Бучаччині, над Дністром, на своєму хуторі, працював у виборній адміністрації, брав участь у громадському й політичному житті. Не перестав цікавитися українським життям на батьківщині та в цілому світі. На еміґрації в Америці працював у наших ветеранських організаціях, Вільному козацтві, в УНСоюзі.

Радник Б. Ластовецький привітав Ювілята від 184-го Відділу УНС „Верховина", що його 33 роки очолює Ювілят, і вручив йому почесну грамоту від Головного Уряду УНС за віддану працю 33-ох років. Інж. Р. Галібей, син пароха Скоморох о. Івана Галібея, визначного діяча Бучаччини, пригадав про співпрацю Ювілята з його батьком.

Мґр Р. Костюк привітав Ювілята від ІІІ Пластового куреня „Лісових Чортів". Селянин-хлібороб зі села Губина, Василь Захарійчук, член Т-ва Запорожців, у теплих словах згадав про свою першу зустріч з Ювілятом і його всібічну працю для загального добра. На пропозицію родини Стефанюків, родини дружини Ювілята, присутні склали пожертви на Східньо-Европейський Інститут ім. В.Липинського.

Мґр Р. Гуглевич, господар бенкету, повідомив, що наспіло 111 привітів. Він згадав про успішну співпрацю з Ювілятом в Об'єднаному Комітеті Українських організацій Великого Ню Йорку. Він подав характеристику Ювілята, його дружини, мґра Марії зі Стефанюків, сина Петра, героя В'єтнамської війни, що працює над докторською працею про УПА, доньки Наталії, талановитої малярки, молодшої доньки Олесі, що редагує технічні книжки й журнали Корпусу Інженерів Американської Армії. Невістка і зяті, високоваліфіковані фахівці. Внук і внучки беруть активну участь у Пласті, виступають на орликіядах. Вкінці побажав щастя й успіхів Ювілятові та його родині. Присутні проспівали їм многоліття.

Вкінці Ювілят подякував полк. П. Войновському, мґрові Р. Гуглевичеві, господареві готелю Орестові Федашеві та всім гостям. Отець митрофор. протоієрей В. Базилевський провів кінцеву молитву.

На бенкет прибули 63 особи, що ще довго гуторили, обмінювалися думками про минуле на рідних землях і згадували про тих, що не могли прибути. Всі були тієї думки, що „козацькому роду—нема переводу", що діти і внуки Ювілята гідно підносять „червону калину".

І. Дурбак

Про Миколу...

(Закінчення зі ст. 2)

Микола Бенцаль в ролі Довбуша і Клавдія Кемпе-Гош в ролі Дзвінки

були сьогоднішні герої-дурисвіти, що зі зброєю в руках скажено пробиваються через три чи чотири акти куль, диму, несподіваних трупів, опришки — це були шляхетні, геройські леґіні, що боролися проти насильства і кривди. На їхньому тлі Довбуш із своєю любкою-Дзвінкою виринали, як оживлена мрія. Публіка з запертим віддихом слідила за кожним їхнім рухом, прилипала очима до їхніх губ, щоб не втратити ні одного слова. Таке грання давало публіці нагоду переживати широкі гами емоцій, а не зворушення від „А" до „Бе".

Сила, природність, докладність, баланс на сцені приковували публіку до крісел і вона сиділа, мов у трансі і приходила додому ошелешена.

Миколу Бенцаля, який народився 1891 року і і помер 1938 року — Бог нагородив безсмертністю. Він буде жити, як довго житиме український театр.

Віра Ке

Свій...

(Закінчення зі ст. 2)

Як будь-де, так в касі можуть бути проблеми, але вони завжди полагоджені на задоволення членів.

Урядовці каси „Самопоміч" як старі, так і молоді, як директори, так і працівники своєю працею і віддалістю в українській кооперації, в українській громаді здобули пошану і довір'я своєї громади. А постійний нагляд і сувора контроля федеральних чинників та державне забезпечення вкладів повинні заспокоїти людину найбільших вимог чи застережень. Коли в тяжкій фінансовій ситуації останніх кількох років у ЗСА багато установ закрило свої двері, каса „Самопоміч" стояла на твердих ногах — на добрій фінансовій базі — і росла.

Хоча люди не завжди спішать з признанням або подякою, до каси „Самопомочі" приходить більше листів подяки і признання до працівників і керівників каси, ніж нарікань і скарг. Каса „Самопоміч" у Чикаго, хоча із меншим українським населенням ніж „великі міста сходу", постійно змагається, або веде перед, як членством, так і капіталом. Також, Кооперативна Каса „Самопоміч" постійно веде перед своїм найновішим модерним устаткуванням діловедення та своєю ініціятивою та організаційно-ідеологічною працею для цілости українського кооперативного руху в діяспорі. Тому українці Чикаго гордяться українською кооперацією, зокрема касою „Самопоміч".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ЗБОРИ

● ВІДДІЛІВ УНС ●

НЕДІЛЯ,
16-го ЖОВТНЯ 1983 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334-го Відд. о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки. — Управа